

הליקופטר נגד גריליה

מצב אחר הוא זה הנוצר בשעת התקפות-אש של הליקופטרים על יחידות-גריליה — או כשהם חגים תחילה מעל לשטח או בעצם שלב הצליפה והריקוט.

אך אפשרי עוד מצב אחד — והוא זה שעליו נמסר ממקורות אמריקאיים בסאיגון למחרת הקרב, בראשית ינואר, במחוז לונג-אן שבי דלתה הענקית של הנהר מאקונג. הכונה היא לנסיונות של אלחוטאי "ויאט-קונג" להטעות ולמשוך את ההליקופטרים למקום בו הוטמנה להם מלכודת — והדבר כבר קרה פעמים מספר.

בקרב הנזכר, כאשר עסקו הליקופטרים אמריקאיים בצליפה על עמדות הגריליה, נקראו הם באלחוט לנחות במקום אשר סומן ביריעה ירוקה, על מנת שיחלצו משם פצועים מבין חיילי הממשלה. הצבע הירוק מסמן, כמקובל, גייסות ידידותיים. הליקופטר אחד החל נוחת — ואז ניתך עליו ברד קטלני של אש מנשק-אוטומטי. הוא נחפו להסתלק — כשבגופו סימני-פגיעה של 32 כדורים. הדבר בא לאמריקאים כמתלומה. הם ידעו אמנם שמספר גיור של מכשירי אלחוט נלכד בידי אנשי "ויאט-קונג" — אך פקפקו ביכולתם של אלה להשתמש בהם. בכל המקרים מסוג זה, עליהם נתקבלו דוחות, נשמעו ה"קולות" שדיברו באלחוט כדוברי אנגלית טובה למדי. עתה מנהיגים האמריקאים גוהלי-אלחוט חדשים, בכדי למנוע מאנשי הגריליה את האפשרות "להסתנן" לרשתות-הדיבור.

19.1.

יש ופעולות ההליקופטרים עולות אף בקרבנות. כעשרה ימים לאחר הקרב הנזכר, נפגע הליקופטר-חמוש באש-קרקע — והתפוצץ באויר. נספו בו ארבעה אנשי-צבא אמריקאיים. ואילו למחרתו הופל הלי-קופטר-חמוש אחר במרחק-מה מחוף ויאט-נאם עלידי אש מתוך הג'ונגל — וטבעו עמו שני אנשי-תעופה אמריקאיים, וכן קולונל בריטי וצופה ויאט-נאמי. שני אמריקאים אחרים חולצו מתוך בלי-הטיס השוקע עלידי הליקופטרים אחרים אשר הגיעו לשם וריחפו מעליהם.

כך נהרגו במקום זה שבעה אמריקאים, תוך יומיים.

זה זמן-מה שהחלה מסתמנת נקודת משבר, או מפנה, בהתמודדות המתמשכת "בין הליקופטר לגריליה" בדרום ויאט-נאם. על אחת התופעות המאלפות שבה — הקמת "מחסומי-אש-איריים" — נעמוד במיוחד באחת החוברות הקרובות של "מערכות", בינתיים נביא קטעי-תיאור להדגמת התפתחות זו.

מצב האופיני לתנאי הפעלת הליקופטרים במלחמת ויאט-נאם התפתח באחד מימי ינואר הראשונים של 1964.

7.1.

שני גדודי צנחנים של צבא דרום-ויאט-נאם, שפעלו במסגרת תכנית ל"טיהור" יחידות "ויאט-קונג" חזקות במחוז לונג-אן, נכנסו עמן למגע-קרב השכם בבוקר. התפתח קרב עז, לא הרחק מכביש-ראשי, אשר דרכו בא לעזרת הצנחנים כעבור זמן-מה רכב-משורין ויאט-נאמי. אנשי הגריליה נתחפרו וגילו התנגדות עזה. לפחות 15 מחיילי הממשלה נהרגו וכ-40 נפצעו. הליקופטרים אמריקאיים הופיעו במקום סמוך לצהרים, תקפו את יחידות-הגריליה במקלעים וברקטות וגרמו אבידות-כבדות (44 אנשי גריליה נהרגו בקרב זה). אחדים מן ההלי-קופטרים והמטוסים נפגעו — אך אף אחד מהם לא הופל. 3 מאנשי צותי-ההליקופטרים נפצעו, אחד מהם קשה.

8.1.

מהידיעות שהחלו מגיעות למחרת התברר צד מענין ביום-לחימה "רגיל" זה.

כיצד נפגעו הליקופטרים של ארה"ב בפעולות נגד הגריליה בויאט-נאם? נראה שלהשגת הפגיעה קיימים כמה מצבים אופייניים. האחד: בשעת טיסות אל מוצבים מרוחקים, כשכלי-הטיס נפגעים עלידי אש נ"מ (מקלעים ורובים) — או מתוך הג'ונגל או בשטחים מבוטרים, מראשי גבעות או בתוך מיצרים; סיכון מיוחד צפוי לכלי-הטיס מעמדות נ"מ של הגריליה בראשי-גבעות, כשהמדובר הוא בשלב האחרון של התקרבות אל יעד טיסתם — כי אז יכולים אנשי הגריליה להתכונן מראש לאפשרות כזו ולארוב להליקופטר כי יבוא.

*

"אחרי ה-"Iroquois" (HU-1) המהירים-ביותר, השוטפים את הקרקע באשם, באים ההליקופטרים CH-21, הנושאים את לוחמי צבא-ויאט-נאם אשר מלאכתם היא להלחם באנשי-הגריליה של ויאט-קונג על הקרקע. כדי שיצליחו להביאם אל יעדיהם, נדרשים אצל צותי-ההליקופטרים האמריקאים כושר רב, תושיה, תעוזה וקור-רוח. כל מבצע — החל בתכנונו, המשך בביצועו עם שחר, ועד לאחזקה המתמדת שיש לקיימה משך 24 שעות ביממה — הנו מעשה שבשגרת-קבע; וכל מבצע — שונה הנו מחברו. יש אולי הרואים צותי-הליקופטרים אלה כשפני-נסיון, במעבדה של לוחמת-הקרקע העתידה. מכל מקום, אנשים אלה נתונים עתה בהאבקות זרועת-סכנות עם אויב רב-מזימות ומסוכן."

ציון אופיני מתוך הירחון "ארמי" האמריקאי, בקשר לפעולות הליקופטרים של ארה"ב בהודו-סין.